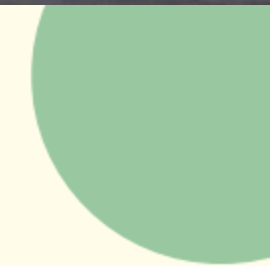

Інформація про участь України в Міжнародній програмі GLOBE

(за підсумками 2025 р)

Національний Координатор програми –
Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ

Програма GLOBE в Україні

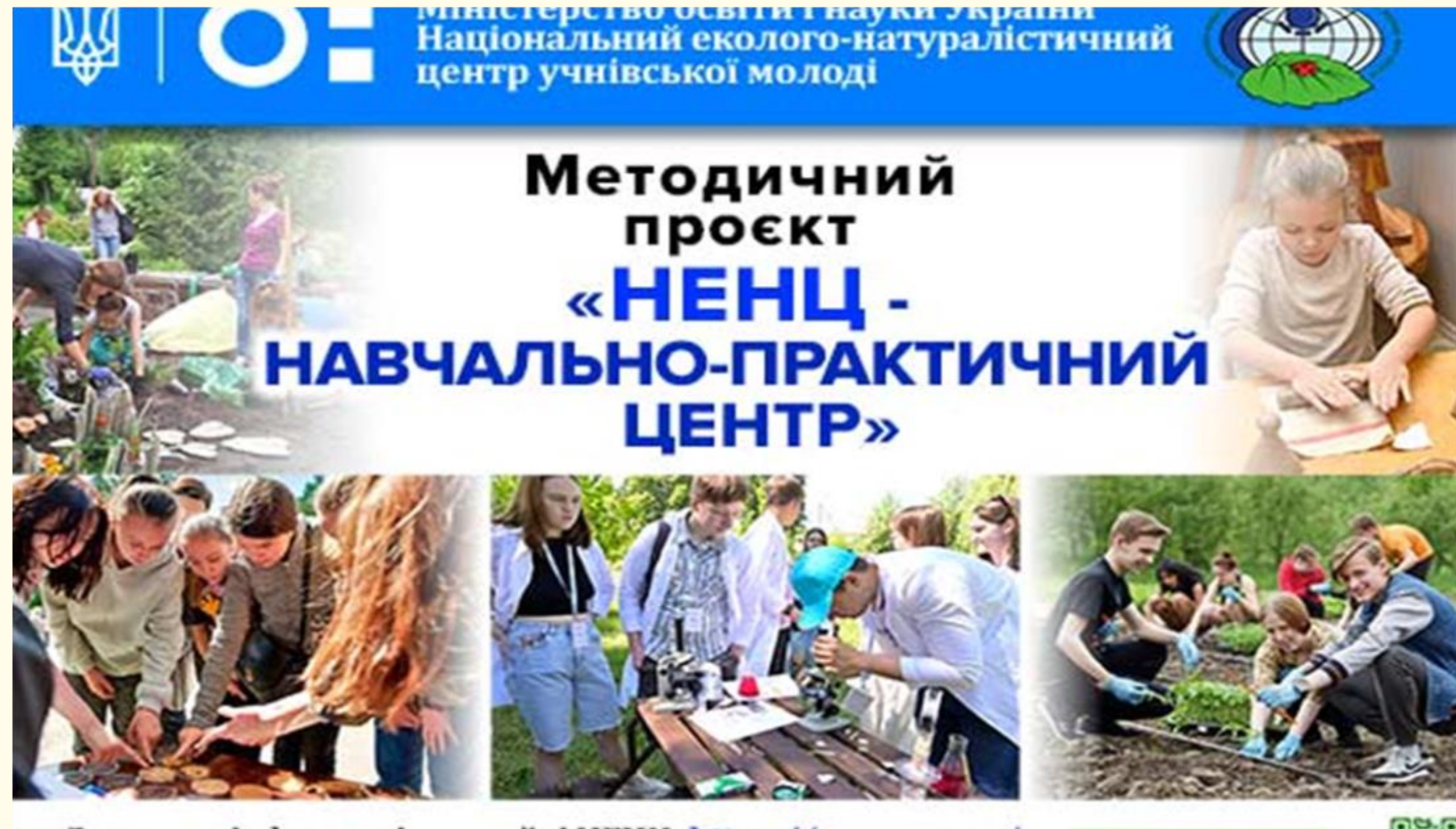

В Україні програма GLOBE була впроваджена в 1999 році а з 2001 р. координатором програми є Національний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді Міністерства освіти і науки України. (директор НЕНЦ і координатор програми GLOBE в Україні: Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ, доктор педагогічних наук, професор).

НЕНЦ – провідний державний профільний заклад позашкільної освіти у галузі екології, біології та природознавства в Україні.

Програма GLOBE в Україні

GLOBE є частиною національної програми інтеграції в європейський та світовий освітній простір. У координаційному офісі GLOBE в Україні працює : координатор програми і 2 заступники координатора.

Не зважаючи на військову агресію країни агресорки - росії, яка нажаль, і досі триває, українські вчителі і діти продовжують активно приймати участь у Міжнародній програмі GLOBE.

На даний час на міжнародному сайті www.globe.gov зареєстровано 502 заклади освіти, за останні 6 місяців участь у програмі GLOBE повільно але зростає. 379 педагогів, більш ніж 4,000 учнів залучені до участі в програмі GLOBE. Мережа GLOBE в Україні включає не лише заклади загальної середньої освіти, а й заклади позашкільної освіти. В Україні сформована Координаційна Рада GLOBE з активних педагогів.

Заклади освіти України активно співпрацюють зі школами з Литви, Фінляндії, Чехії тощо. В січні березні року вихованці Міського дитячого екологічного центру м. Івано Франківська взяли участь в ірландському проєкті "How Spongy is Your School?". В рамках проєкту діти вимірювали кількість опадів, вивчали територію закладу на фактор підтоплення, визначали кроки подолання проблеми, виступали на міжнародній конференції. Участь у престижному Міжнародному конкурсі «Look Up Cloud Hunters 2026». Цей конкурс, організований за підтримки хорватських неурядових організацій, є важливим заходом у рамках міжнародного проєкту «GLOBE Program Elementary K-4», що здійснюється у співпраці з освітньою ініціативою «Science Picnic».

Постійно відбувається наповнення веб-сайту програми (www.nenc.gov.ua/old/globe) та ведення сторінки в соціальних мережах. Кількість осіб, які підписані на сторінку «GLOBE в Україні» (www.facebook.com/globeinukraine) у Facebook зростає.

В рамках програми GLOBE в Україні щорічно проводяться заходи: Всеукраїнський навчальний тренінг для координаторів програми GLOBE в Україні Всеукраїнський конкурс «Календар **GLOBE**» (за результатами якого створюється календар з кращими фотографіями учасників); Всеукраїнський конкурс-огляд «Географічний майданчик в дії» Всеукраїнські GLOBE Ігри започатковані декілька міжнародних проєктів співпраці.

Найпопулярнішими напрямками серед українських учнів GLOBE є:

Ґрунт: Вологість ґрунту за допомогою гравіметрії, вологість ґрунту за допомогою S MAP, кількість введених даних за цими протоколами за рік становить – **564**

Атмосфера: температура повітря, барометричний тиск, спостереження за хмарами, опади, відносна вологість, снігові покриви, температура поверхні, кількість введених даних за цими протоколами за рік становить – **356**

Фенологія: (GreenUp/GreenDown), біометрія дерева, рослинний покрив Атмосфера (температура повітря, спостереження за хмарами, барометричний тиск, опади, відносна вологість, температура поверхні), а також деякі вчителі проводили вимірювання гідрології (розчинений кисень, нітрати, прозорі плівки, рН води, температура води) і наземного покриву (температура води, рН води), кількість введених даних за цими протоколами за рік становить – **297**.

В останні роки в рамках програми було проведено **132007** спостережень у фенології, атмосфері, кліматі, наземному покриві.

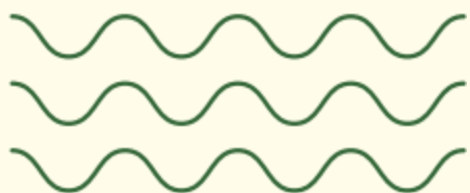
Що Зроблено:

Протягом 2025-2026 навчального року ми:

- реєстрували нових вчителів GLOBE;
- надавали їм підтримку у проходженні навчання
- додавали додіючих акаунтів навчених вчителів GLOBE нові школи, так як педагоги переміщувались по території України в більш безпечні регіони, та
- надавалась допомога школам GLOBE;
- дані були зібрані та внесені на сайт.

Викладачі та здобувачі освіти з України брали активну участь у Європейській Фенологічній Кампанії 2025-2026 (Весна-Осінь), а саме:

- 1.Європейська Кампанія «Весняне дерево» 2025-2026 року
- 2.Європейська осіння фенологічна Кампанія «Осіннє дерево» 2025;
- 3.Всеукраїнського онлайн фото конкурсу «Осінь Симфонія України: Моє Дерево». На конкурс подано більше 1000 світлин, авторами яких стали учні та вихованці закладів загальної середньої, професійно-технічної, позашкільної освіти з Вінницької, Київської, Івано-Франківської, Дніпропетровської, Донецької, Житомирської, Закарпатської, Кіровоградської, Львівської, Миколаївської, Полтавської, Одеської, Хмельницької, Чернівецької, Дніпропетровської, Чернігівської, Рівненської, Сумської областей.
- 4.Щорічний Всеукраїнський художній конкурс «Календар GLOBE 2025».

Платформа

«УчніВський моніторинг стану біорізноманіття»

З метою вивчення стану біорізноманіття на локальному рівні, виявлення змін у видовому складі та умовах існування організмів, формування у здобувачів освіти практичних навичок польових і камеральних екологічних досліджень НЕНЦ запровадив у 2026 році унікальну екоініціативу, що має на меті об'єднати учнівську молодь, педагогів, науковців і громаду навколо спільної мети – дослідження, збереження та відновлення довкілля – ЄДИНИЙ ОНЛАЙН-РЕСУРС «Платформа «УчніВський моніторинг стану біорізноманіття».

Міністерство освіти і науки України
Національний еколого-натуралістичний
центр учнівської молоді

«Від спостереження - до збереження:
сила молоді в дії»

Платформа учнівського моніторингу
біорізноманіття

умови участі реєстрація даних результат

Натураліст

Інформація про проєкт (Положення, посилання на таблиці моніторингових досліджень, результати) можна переглянути за посиланням:
https://nenc.gov.ua/?page_id=61688.

«GLOBE-проект: ЕКОЛОГІЧНІ Студії - майбутнє починається тут»

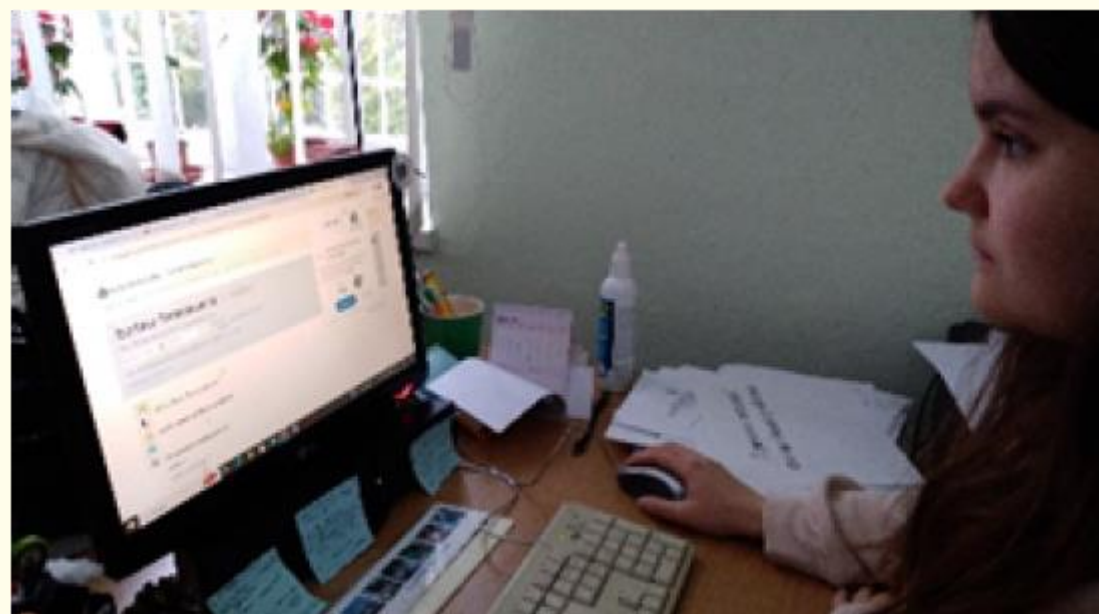

НЕНЦ започаткував проєкт «**GLOBE-проект: ЕКОЛОГІЧНІ Студії - майбутнє починається тут**», який є ЛОГІЧНИМ втіленням філософії «мислити глобально, діяти локально» та надає молоді інструменти для реальних змін.

Учасниками проєкту є науковці, науково-педагогічні, педагогічні працівники закладів вищої освіти, вчителі, методисти, аспіранти та представники громадських організацій, здобувачі загальної середньої та позашкільної освіти.

В результаті проведення проєктної ініціативи було опубліковано збірник робіт учасників з більшості областей України.

Всесвітній день метеоролога

Заклади загальної середньої та позашкільної освіти, які є учасниками програми GLOBEактивно долучилися до святкування Дня Землі 2025, Всесвітнього дня метеоролога (World Meteorological Day). Проводились екологічні та природоохоронні акції, квести та івенти, фестивали на базі географічного майданчика, який працює на базі НЕНЦ. Подібні майданчики організовані і в інших закладах позашкільної освіти еколого-натуралістичного профілю. З метою проведення метеорологічних досліджень НЕНЦ проводить щорічний Всеукраїнський конкурс-огляд „Географічний майданчик в дії”.

**Національний
еколого-натуралістичний центр
учнівської молоді МОН України
ініціює створення екологічного
інформаційного вісника**

«ЕКОНАБАТ»

В рамках Програми на цифровій платформі НЕНЦ започатковано випуск екологічного інформаційного бюлетеня під назвою «ЕС ОНАВАТ». Його метою є виявлення та документування доказів для майбутньої відповідальності російського агресора за злочинні дії, які можуть призвести до екологічної катастрофи (екоциду) в Україні.

Внаслідок військової агресії до зон бойових дій потрапило 900 об'єктів природно-заповідного фонду, що охоплюють площу 1,24 млн гектарів, та приблизно 200 територій Смарагдової мережі загальною площею 2,9 млн гектарів.

За даними Програми ООН з навколишнього середовища, внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України знищено екосистеми на щонайменше 530 000 гектарах землі, зокрема 80 000 гектарів у межах 18 охоронних територій.

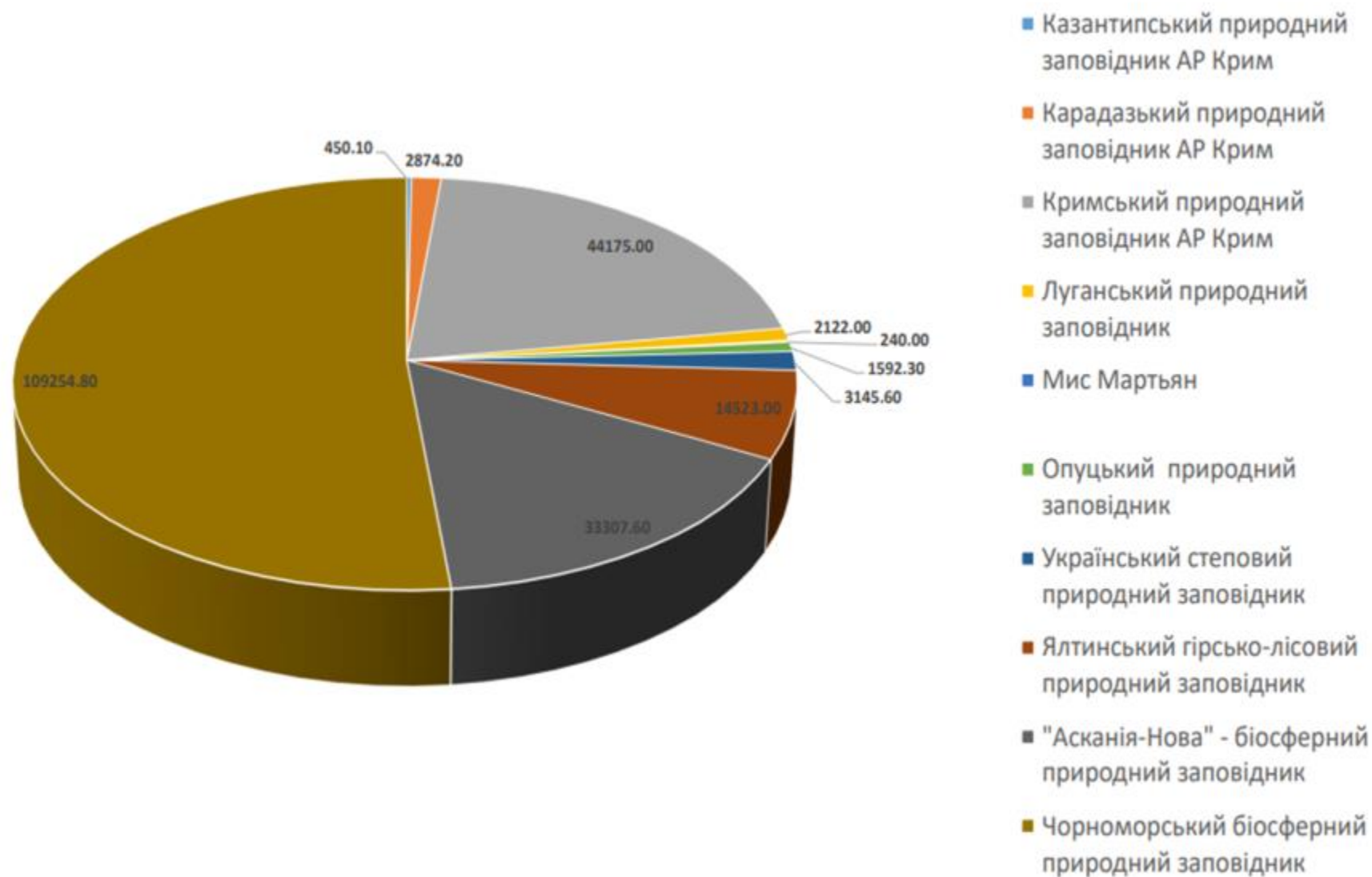

Дані ООН свідчать про те, що території Донецької та Луганської областей перебувають на межі екологічної катастрофи через забруднення повітря, ґрунту та води.

Території, які завжди перебували під особливою охороною держави, піддаються варварському використанню або прямому знищенню. Наприклад, на території Чорнобильського радіаційно-екологічного біосферного заповідника, що входить до складу Смарагдової мережі (Чорнобильський біосферний заповідник, UA0000046), виявлено 31 осередок пожеж площею 10 111 гектарів. Цінні середовища існування постраждали внаслідок цих пожеж, і їх відновлення потребуватиме часу.

Територія заповідного фонду України під час тимчасової окупації (га)

У Херсонській області окупанти підпалили заплави Дніпра, які також є частиною територій Смарагдової мережі – Нижній Дніпро (UA0000192). Всі ці дії призводять до порушення середовищ існування диких тварин, зменшення біорізноманіття та пошкодження або знищення цінних біотопів та середовищ існування, які перелічені згідно з Резолюціями 4 та 6 Бернської конвенції – Конвенції про охорону дикої природи та природних середовищ існування в Європі.

З кожним днем війни екологічні втрати зростають. Україна чітко документує та фіксує дії окупанта щодо проявів екоциду на нашій території.

НАШІ ПЛАНИ

- 1. Навчання** з проблемно-орієнтованого навчання на прикладі GLOBE для викладачів.
- 2. Міжнародна співпраця** через двосторонні проєкти та онлайн-співпрацю.
- 3. Збір коштів** (пошук спонсорів для програми залишається одним із пріоритетних завдань).
- 4. Громадянська наука** – залучення до програми широкого кола населення «Сила ЕкоБульбашки»).
- 5. Розвиток молодіжного лідерства.** В рамках роботи Всеукраїнського дитячого екологічного парламенту плануємо створити програму «Молодіжні амбасадори GLOBE Україна», яка сприятиме формуванню покоління молодих екологічних лідерів, здатних ініціювати природоохоронні проєкти на місцевому, національному та міжнародному рівнях.
- 6. Інтеграція GLOBE в освіту.** Через роботу ЄДИНОГО ОНЛАЙН-РЕСУРСУ «Платформа «Учнівський моніторинг стану біорізноманіття».

Пропозиції щодо міжнародної підтримки розвитку програми GLOBE в Україні

1. Грантова підтримка закладів освіти.

Створити спеціальну грантову програму для закладів загальної середньої та позашкільної освіти України для реалізації учнівських дослідницьких проєктів, спрямованих на моніторинг стану довкілля та відновлення природних екосистем.

2. Забезпечення науковим обладнанням зокрема: GPS-пристрої цифрові лабораторії планшети та інше мобільне обладнання для польових досліджень.

3. Програма «Teacher Exchange GLOBE».

Запровадити міжнародні програми професійного обміну педагогами між країнами-учасницями GLOBE.

4. Стипендіальні програми для учнівської молоді.

Передбачити міжнародні стипендії та мінігранти для підтримки талановитих учнів, які реалізують дослідницькі проєкти.

Ukraine's GLOBE web portal

Національний еколого-натуралістичний центр

вул. Вишгородська, 19, 04074 Київ

Tel: +380 44 430 0491, +380 44 430 0260

E-mail: globeukraine@nenc.gov.ua

Website: www.facebook.com/globeinukraine

Координатор програми GLOBE в Україні
директор Національного еколого-натуралістичного
центру студентської молоді

Доктор педагогічних наук, професор

Володимир ВЕРБИЦЬКИЙ

Tel/Fax: +38(044)430-02-60

E-mail: verbitskiy@nenc.gov.ua

Заступник координатора

Методист Національного еколого-натуралістичного
центру учнівської молоді

Марія ЧЕЛНОКОВА

E-mail: chelnokova.mariia@gmail.com

<https://nenc.gov.ua/globe/>

Дякую за увагу!

